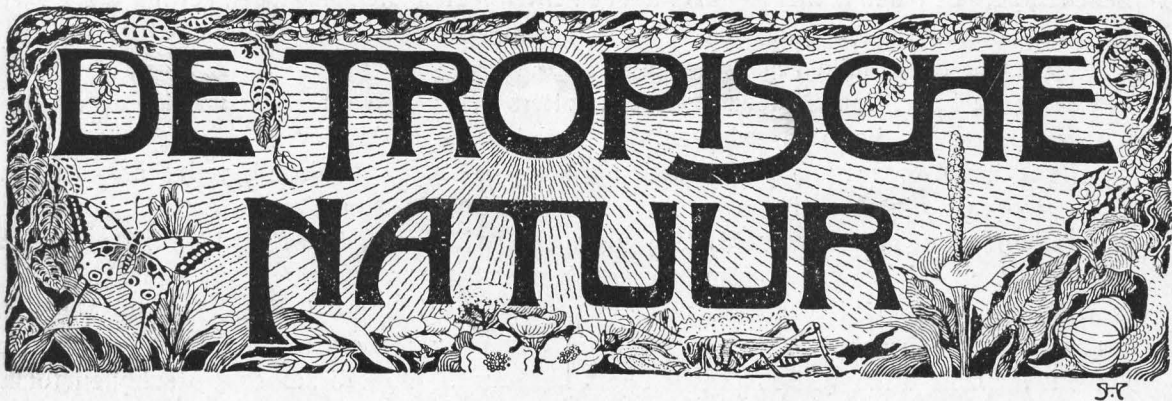

Redactie:

J. W. A. VAN WELSEME, *Lembang (Preanger-Regentschappen).*
 C. A. BACKER, *Buitenzorg.*
 S. LEEFMANS, *Buitenzorg.*

Levend en Dood Materiaal:

Botanisch: C. A. BACKER, *Buitenzorg.*
 Zoologisch: S. LEEFMANS, *Buitenzorg.*

Vaste Medewerkers:

Dr. W. DOCTERS VAN LEEUWEN.
 P. A. OUWENS.
 J. SYBRANDI.
 EDW. JACOBSON.

Correspondent voor Nederland:

Prof. DR. W. ROEPKE, *Wageningen.*

Prijs per jaar f 8.50 — Leden der N. I. N. H. V. ontvangen het Tijdschrift gratis.

IETS OVER DEN SERO. (*)

(Otter).

Het lijkt wel vreemd in deze „papieren eeuw”, waarin het bijna een deugd geworden is *niet* te schrijven, maar er zijn *toch* nog gelukkige mensen die iets interessants kunnen beleven zonder zich genoopt te voelen hun waarnemingen of ervaringen op papier te zetten. En als het dan echte natuurvrienden en goede waarnemers, en de niet te boek gestelde observaties aardig zijn, wel, dan moeten de redactieleden wel eens voor reporter spelen, om te trachten het waargenomeene eenigszins aan de vergetelheid te onttrekken. Aan een dergelijk geval van reportage danken de lezers dit praatje over den Javaanschen Otter, een dier, dat men door zijne nachtelijke levenswijze zelden te zien krijgt, doch dat, zoowel door zijn levensgewoonten als door zijne intelligentie, alleszins verdient voor het voetlicht te worden gehaald. Het is hier niet de bedoeling om van hetgeen omtrent de levenswijze van Otters bekend is een overzicht te geven, daartoe kan men beter BREHM en ook VAN BALEN opslaan, doch slechts om zoo juist mogelijk weer te vertellen, wat mijn zegsman mij

*) In BREHM vindt men goede afbeeldingen van den Europeeschen Otter, waarop de Javaansche veel gelijkt en waarheen wij dus verwijzen. *Red.*

mededeelde. Zelf heb ik hier slechts eens een Otter gezien, die zat aan een ketting vast en werd door een inlander geëxploiteerd om voor hem te visschen in de Tjiliwong bij Buitenzorg.

Laat ik thans mijn zegsman aan het woord.

„In de buurt van Buitenzorg komen otters vrij veel voor en ze worden daar dikwijls door inlanders te koop aangeboden. Men ziet ze in de Natuur alleen als men 's nachts jaagt en dan kan men het niet zelden treffen, dat men, zooals mij wel eens bij heldere maan te beurt viel, in den nanacht een heel troepje aan den oever van de kali ziet zitten, één oude met verscheidene jongen, opgericht op de achterdijen zittend, zooals konijnen doen. Kiest een konijn droge plaatsen voor zijn hol, de otter maakt ze in de onmiddellijke nabijheid van het water. In één geval vond ik een hol in den muur van een rijstschuur; de opening van het hol bevindt zich boven water. Van een gat, dat ook onder water uitkomt, heb ik nooit iets bespeurd. Ook Kiraiboschjes schijnen tot hun geliefkoosde schuilplaatsen te behooren; mogelijk nestelen ze daar in holle, omgevallen stammen. Gewoonlijk komen de inlanders vooral na zeer zware regens met de jonge dieren aandragen, want dan loopen de hollen dikwijls vol water en worden de inwoners verjaagd. Hoe vreemd het ook moge schijnen voor zoo'n echten waterbewoner als de otter is, de jongen (die ongeveer de eerste 14 dagen blind zijn) hebben gedurende de eerste maanden voor water een doodelijken angst.

Vermoedelijk worden de jonge dieren zeer lang door de moeder gezoogd. Het volgende wijst daarop. In gevangenschap gedijen de jonge dieren uitstekend op melk en brood, ja, ze weigeren gedurende den eersten tijd zelfs hun voorgelegde visch aan te raken!

De jonge dieren hechten zich sterk aan hun verzorger of verzorgster. Voor mij was het diertje bevreesd, omdat mij de onaangename taak was toebedeeld het te kastijden, wanneer het iets ondeugends had uitgehaald; met mijn vrouw daarentegen was het bijzonder bevriend. Doch ook met onze honden had het weldra een hechte vriendschap gesloten en het stoeide en ravotte ermee, dat het lust was om te zien. Bang was het dier voor de honden in 't geheel niet. Brachten deze hem werkelijk in 't nauw en werd het katjesspel, dan kon hij ongenadig van zich afbijten en viel zelfs den grootsten hond dapper aan.

Ook tegen den mensch schroomde hij niet zich gevoelig te weer te stellen. Waren de honden mee op jacht en dus een tijd lang afwezig geweest en kwamen ze weer terug, dan was het bijna aandoenlijk om te zien hoe de oude vriendschapsbanden weer werden aangehaald en de honden werden dan door den otter letterlijk omhelsd, daar hij zijn pootjes inderdaad om den nek van den hond bracht en tegelijkertijd een klagend, sjirpend geluid maakte.

Voor jonge honden is een otter een alleraardigste speelkameraad. Toen onze Taks haar jongen zoogde, werd den jongen otter de toegang tot de mand bij de jonge honden volstrekt ontzegd, aan welk verbod zoo noodig door een nijdigen beet kracht werd bijgezet. Nu was het blijkbaar een der grootste genoegens van den Otter om met moeder Taks en haar jongen in één mand te mogen liggen. Om nu toch zijn zin te krijgen, ging de otter als volgt te werk. Hij kroop uiterst langzaam, voetje voor voetje, naar de mand. Vervolgens bracht hij eerst een voorpoot over den rand, vervolgens, weer heel langzaam, den anderen voorpoot, dan volgde geleidelijk de kop en balanceerde de otter op den rand van de mand. Dan wachtte het slimme dier even om dan heel langzaam naar binnen te glijden. Verscheidene minuten gingen met deze manoeuvres heen en moeder Taks scheen er dan geen aanstoot meer aan te nemen, tenminste ze liet het oogluikend toe en deed geen poging meer om den otter door bijten te weren.

Toen de otter wat ouder was, werd hij — ook als poging om den ietwat woesten aard te temperen — gevoed met rijst en brood, iets dat echter op zijn aard geen merkbaren invloed uitoefende.

Het was een hoogst eigenaardig gezicht den otter te zien vreten. Hij pakte het voedsel met de pooten beet, bracht het met deze bij den bek en kauwde vervolgens met loodrecht opgerichten kop. Ik heb verder sterk den indruk gekregen, dat de otter, die wel eens werd losgelaten, in een bak water waarin tevoren eenige vischjes waren gebracht, de visch ook met behulp van de pooten en niet alleen met den bek ving. Bij het vervolgen van visschen door den otter, deed ik herhaaldelijk de waarneming, dat de vervolgde visch, reeds vóór ze gegrepen werd, den strijd opgaf, volkomen (en alleen) door angst verlamd scheen te zijn en zoo een gemakkelijke prooi werd.

Behalve tot visschen in den mandibak werd het dier ook in de gelegenheid gesteld bij de kali op krabben te jagen. Daarbij ging de otter met veel overleg te werk. De krabben houden zich gaarne onder steenen op. De otter hield nu een poot bv. rechts van den steen waaronder hij een krab vermoedde en maakte links onder den steen beweging; de krab vluchtte dan ijlings naar den anderen kant om....in den daar gereedgehouden anderen otterklauw terecht te komen! Was er maar een enkele krab, dan vrat hij die direct op, waren er meer, dan ging de otter als volgt tewerk:

De eerstgevangen krab werd van scharen en pooten ontdaan en in den oksel van den eenen voorpoot opgeborgen; de tweede werd in den anderen oksel geborgen en pas bij de derde — als er geen bergplaats meer was, — werd de maaltijd begonnen, waarbij dan ook de in den oksel bewaarde krabben verorberd werden. De gevangen visschen werden steeds direct gedood door het inbijten van de hersenen en pas daarna verder verslonden.

Een merkwaardig staaltje van intelligentie was het volgende. De otter werd nu en dan in een hok opgesloten, dat met een werveltje gesloten was. Op een goeden dag wist het dier daaruit te ontkomen en teruggebracht ontsnapte het telkens weer, door het werveltje met de twee voorpootjes netjes om te draaien. Inplaats van één werden er toen drie werveltjes aangebracht. Geen nood, de otter wist ook hiermede raad en werd op heeterdaad betrapt, terwijl hij bezig was het één na het ander om te draaien en de deur te openen!"

Tot zoover onze berichtgever. Uit het voorafgaande blijkt duidelijk welk een interessante „pet” een jonge otter is. Mocht een onzer lezers er nog meer van weten, dan zullen we gaarne van zijn waarnemingen vernemen.

Naverteld door S. L.

JAVAANSCH E AMORPHOPHALLUS-SOORTEN.

(*Vervolg van pag. 4).*

De Buitenzorgsche collecties zijn, voor zoover het Java betreft, wel niet bepaald arm, maar toch nog lang niet rijk genoeg. Wanneer we Java in vierkanten verdeelen van 10 bij 10 KM, dus van 100 KM², komen er op het geheele eiland ongeveer 1250 van die stukken. Als minimumeisch voor een behoorlijke collectie mogen we stellen, dat uit elk zoo'n vierkant alle erin voorkomende soorten vertegenwoordigd zijn. Aannemende, dat elke soort gemiddeld